

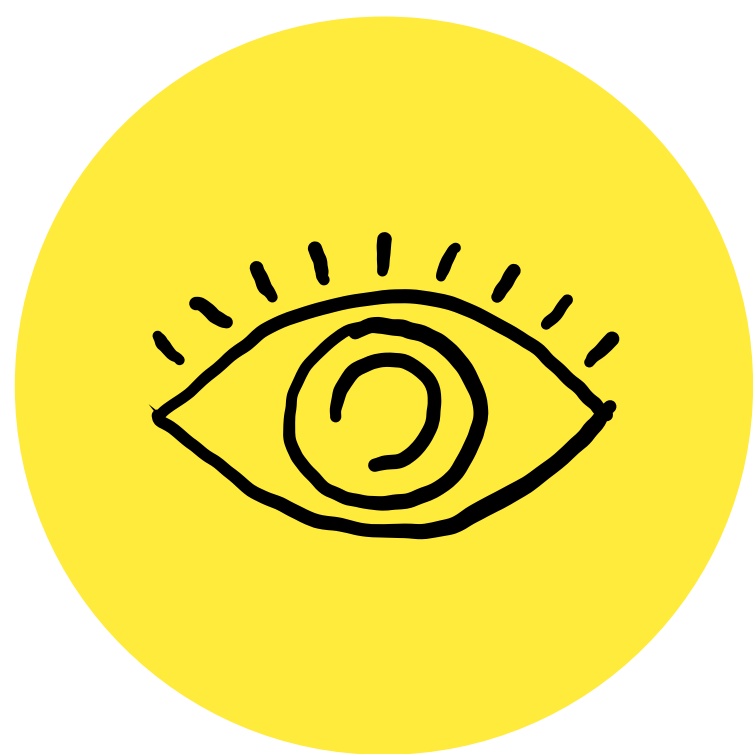
Procesregie

Direct naar:

1. Woord vooraf

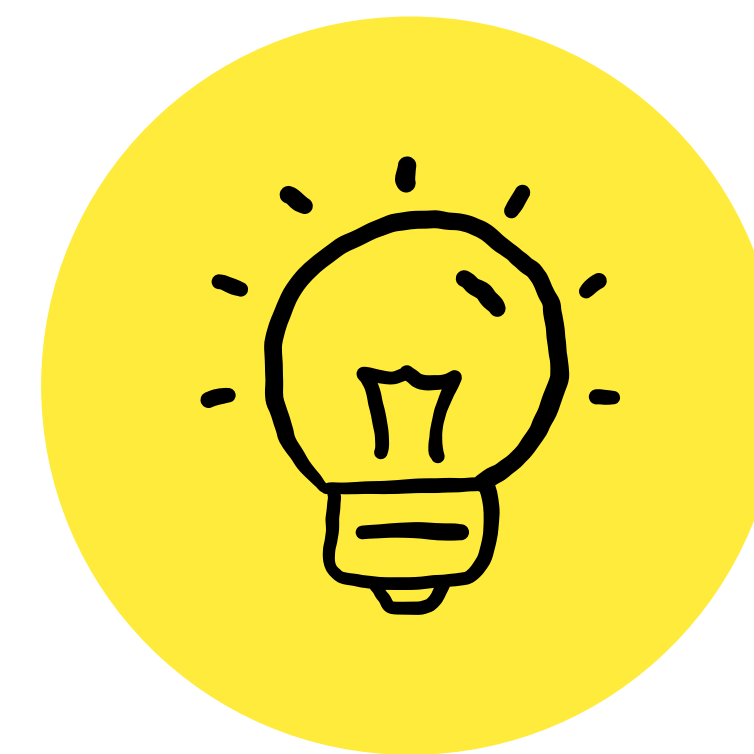
2. Reflectie

3. Tools

4. Best practices

5. Inspiratie

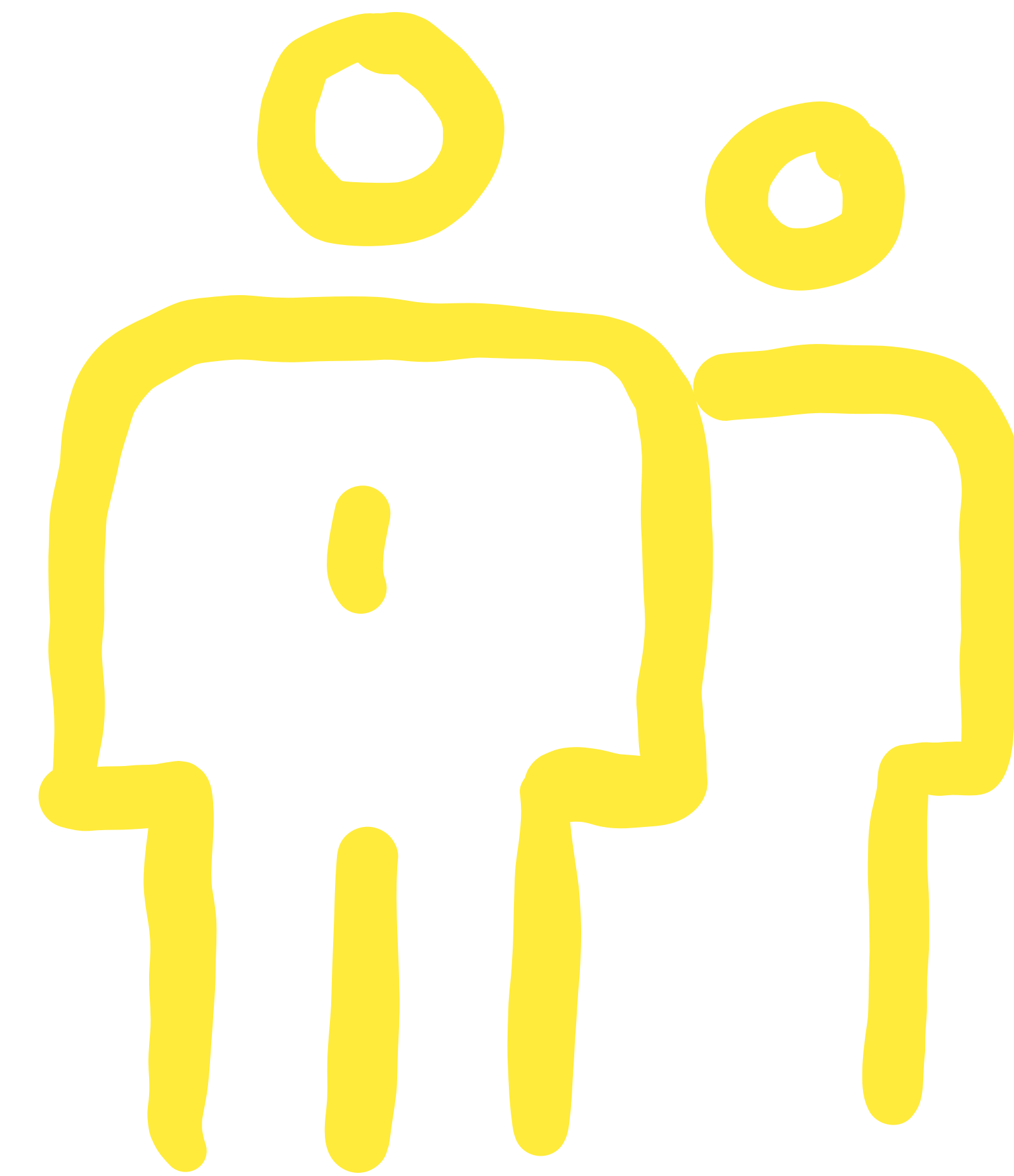
Onder-
steunings-
team

ZORG
SAMEN STEEDS BETER
**VOOR DE
JEUGD**

1. Woord vooraf

Door: Rob de Munck, adviseur OZJ in het team Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek.

Ieder kind heeft recht op goede hulp, maar om verschillende redenen is het soms moeilijk om de juiste lijn vast te houden. Een lijn met zo min mogelijk overplaatsingen, als een kind niet thuis woont, en waarbij een kind zo gewoon mogelijk kan opgroeien. En een lijn waarin er vastgehouden wordt aan het zoeken van oplossingen die aansluiten bij de behoeftes van kinderen en ouders, en die het gewone leven versterken zodat ze daarna zelf verder kunnen.

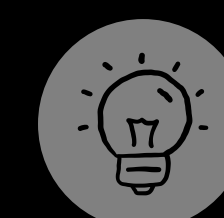
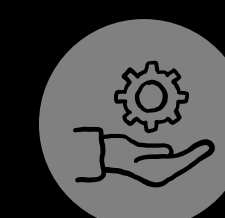
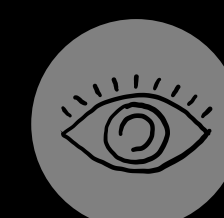

Als meerdere organisaties betrokken zijn zien we dat deze lijn soms niet vastgehouden wordt. Er wordt langs elkaar gewerkt en interventies sluiten onvoldoende op elkaar aan, met als gevolg dat ouders en kinderen zich alleen en verloren voelen. Dit kan je voorkomen, door iemand aan te stellen die niet bij de inhoud betrokken is maar bij het gehele proces: een procesregisseur. Iemand die ouders, kinderen en hulpverleners houvast geeft.

Als adviseurs van het team Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek (tOLCC) nemen we, net als expertteams, met regelmaat deze rol op ons. We helpen kinderen, ouders en professioneel betrokkenen dan op gestructureerde wijze verder in een proces waarin op inhoud keuzen en afwegingen worden gemaakt in de totstandkoming van de best passende hulp. We hebben wel eens teruggekregen: 'We liepen met elkaar in een doolhof en konden elkaar niet meer zien, ook het kind niet meer. Laat staan dat we de uitgang nog konden vinden. De procesregisseur kon ons boven de gangen van het doolhof tillen waardoor we elkaar weer konden vinden, het kind weer konden zien en de uitgang (het perspectief) weer konden vinden'.

De rol van de procesregisseur is hierin belangrijk en niet altijd makkelijk. In het belang van de inhoud vraagt de rol een zekere afstand. Een meer zakelijke benadering, om het proces zorgvuldig te kunnen bewandelen met elkaar. Anderzijds moet hij of zij juist de mensen in dit proces centraal stellen: jongere en ouders zijn leidend in het perspectief en professioneel betrokkenen wil je met elkaar verbinden om samen het verschil te kunnen maken.

Deze zakelijke kant aan de rol maakt dat we een zoektocht hebben gehad in de wijze waarop we dit hoofdstuk wilden beschrijven. In tegenstelling tot de andere hoofdstukken zal je merken dat dit hoofdstuk wat zakelijker en daarmee meer feitelijk is omschreven. In de kern genomen is dat ook precies wat deze rol met zich meebrengt: een aanpak om passende hulp voor jongeren voor elkaar te krijgen door de belangen van verschillende partijen met elkaar te verbinden en te blijven vertrekken vanuit de perspectiefvraag. Deze aanpak is vooral geschikt voor complexe vraagstukken met meerdere partijen met verschillende belangen, waarbij samenwerken in een breed gedragen oplossing niet vanzelfsprekend is.

2. Reflectie

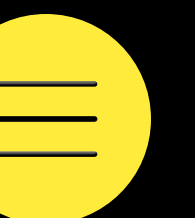
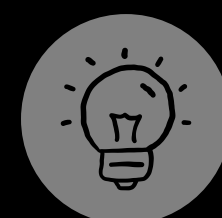
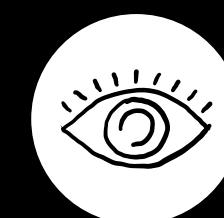
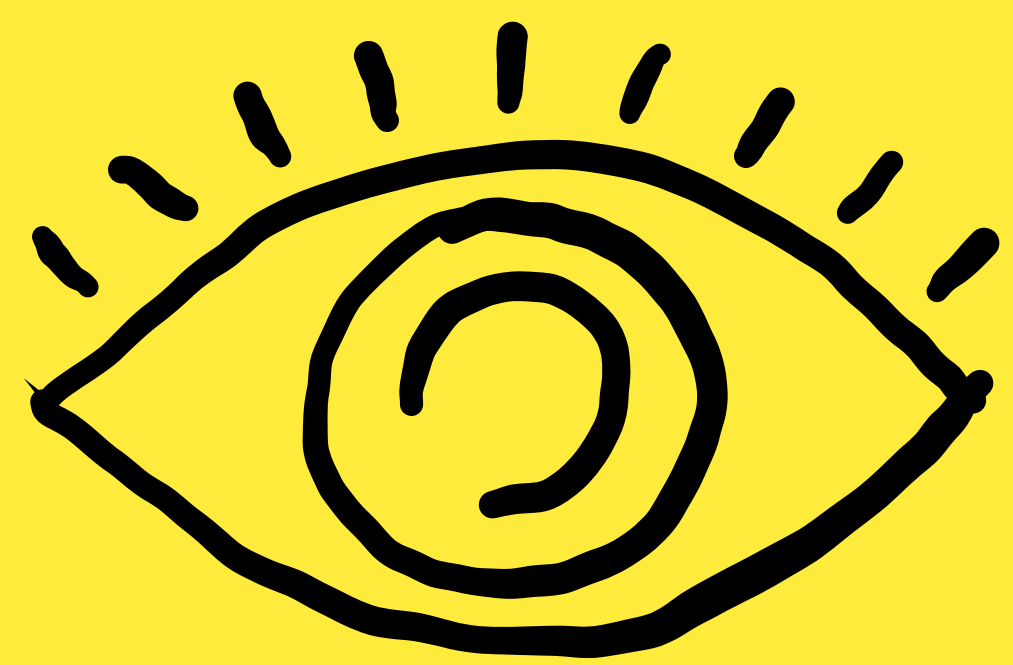
Door: Gieke Buur, Landelijk Ambassadeur Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek.

Pas toen ik niet meer direct in de zorg werkte als professional, begon ik te snappen dat er een verschil is tussen procesregie en casusregie. Ik begon te begrijpen dat er een verschil is tussen een vraag van een kind inhoudelijk tot een goed einde brengen en er ook daadwerkelijk voor zorgen dat dat goede einde ook goed georganiseerd wordt.

Dat eerste is casusregie, dat tweede procesregie. Voor het eerste heb je inhoudelijke kennis en betrokkenheid nodig. Voor het tweede afstand en betrokkenheid. Dit laatste lijkt een tegenstelling maar is dat niet. Afstand en betrokkenheid leiden tot het redeneren vanuit de wensen van een kind en los van organisatie of professional komen tot een oplossing. En pas dan los te laten wanneer die oplossing er ook écht is. Procesregie is daarmee bij uitstek de taak waar vanuit je ook ánders naar een vraag van een kind kan kijken. Vanuit de wens van het kind, zonder direct gehinderd te worden door alle obstakels waar je als professional in het primaire proces last van kan hebben.

‘Afstand en betrokkenheid leiden tot het redeneren vanuit de wensen van een kind en los van organisatie of professional komen tot een oplossing’

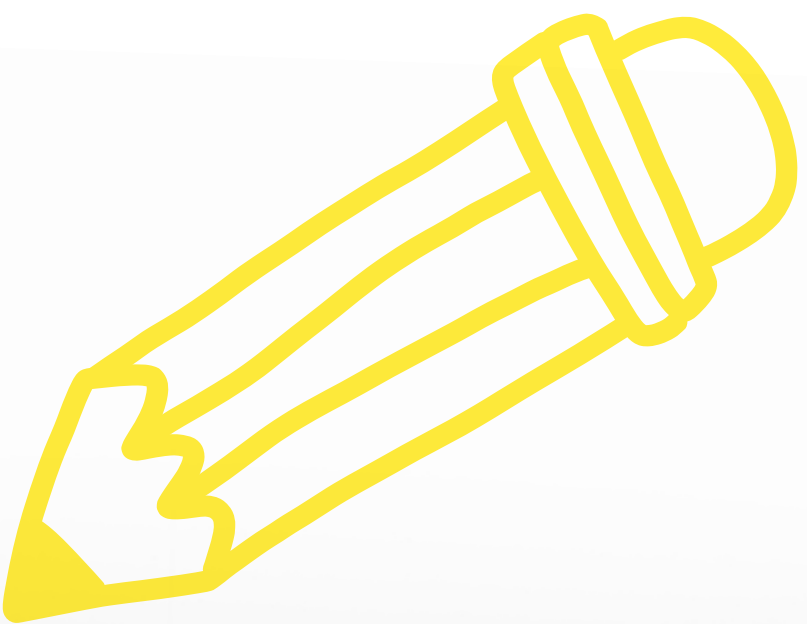
Eerlijk is eerlijk. Ik weet niet of ik als professional die procesregisseur juichend zou hebben ingezet wanneer ik zou merken dat een vraag van een kind vastloopt. Ik denk dat ik vooral heel lang zelf zou hebben geprobeerd op te lossen. Ik weet ook niet of ik procesregie door iemand anders dan ikzelf niet als brevet van onvermogen zou hebben gevoeld. Ik denk dat dat voor meer professionals geldt. Toch weet ik met de kennis van nu dat het me wel verder had geholpen. Zonder te willen wensdenken, denk ik dat het bij minstens één meisje het verder vastlopen van de vraag, en daardoor meer ellende, had voorkomen.

3. Stappenplan procesregie

Eén van de functies van het regionaal expertteam is het vervullen van de rol van procesregisseur. Procesregie kan op verschillende manieren vorm en inhoud krijgen, zolang het een belangrijke bijdrage levert aan het goed beantwoorden van een complexe zorgvraag van een jongere. Andere organisaties gebruiken de term procesregie ook. Het is daarom belangrijk helder te zijn over wat procesregie vanuit het regionaal expertteam inhoudt. Het stappenplan procesregie kan helpen bij het concreet invullen van deze rol.

Vul het stappenplan aan/in met je eigen criteria, partners etc. zodat je er direct mee aan de slag kunt.

Ondersteunings-team

ZORG SAMEN STEEDS BETER VOOR DE JEUGD

Stappenplan procesregie

Regie is een brede term, waaronder weer verschillende vormen hangen zoals procesregie en casusregie. Dit zijn verschillende dingen. Met dit stappenplan houd je scherp wat jouw rol is als procesregisseur en welke stappen je kunt nemen.

0 Vooraf: aandachtspunten

Check onderstaande punten, om (weer) even scherp te hebben welke rol je als procesregisseur vervult. En welk dingen daarbij van belang zijn.

Procesregie versus casusregie

Er zijn verschillende regisseurs, het helpt voor iedereen wanneer helder is wat het verschil is en wie wat doet.

Procesregie

De procesregisseur heeft de regie op de totstandkoming van het plan van aanpak. Hij/zij doet dit op verzoek van de casusregisseur als de situatie hierom vraagt. Hierbij zorgt de procesregisseur ervoor dat er een gedeelde analyse wordt opgesteld, dat samen doelen worden bepaald en dat een gezamenlijk plan van aanpak wordt opgesteld. De uitvoering van dit plan volg (monitor) je als procesregisseur op afstand en bij afronding zorg je dat er een evaluatie plaatsvindt. Je bent daarmee een facilitator voor de betrokken partijen.

Casusregie

De casusregisseur heeft de regie op de uitvoering van het plan van aanpak. Hij/zij organiseert de operationele samenwerking rond een zorgvraag van een jongere of een gezin. Dit doet de casusregisseur door met alle betrokken professionals die daadwerkelijk contact met een jongere/gezin hebben samen het opgestelde plan uit te voeren. De casusregisseur kan opschalen naar jou, de procesregisseur, als hij/zij vastloopt in de uitvoering.

Focus op het proces

In lijn met je rol als procesregisseur is het van belang dat je het proces centraal zet en blijft zetten. Kom je uit het veld? Voorkom dan de valkuil om zelf inhoudelijk het voortouw te nemen in het formuleren van een plan. Als procesregisseur word je erbij gevraagd omdat partijen die (inhoudelijk) verantwoordelijk zijn niet tot een gezamenlijk plan zijn gekomen. Laat de inhoud bij hen en kijk wat er moet gebeuren op het niveau van proces, onderlinge relaties en individuele belemmeringen.

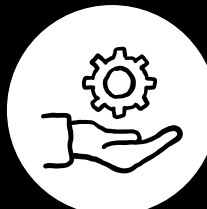
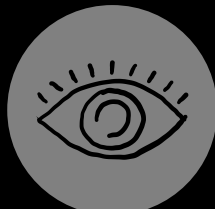
AVG

AVG lijkt een showstopper te zijn voor een goed gesprek over procesregie. Alleen het woord al is genoeg om de energie in de groep te laten dalen. Toch wordt een professionele gezamenlijke aanpak juist mogelijk door een goede omgang met privacy en kennis van regels en voorzorgsmaatregelen. Hiervoor is bijvoorbeeld toestemming van de jongere en/of wettelijk vertegenwoordiger nodig. Zorg dat je op de hoogte bent van relevante wetgeving, maak passende afspraken en werk zorgvuldig met betrekking tot gegevensdeling.

Meer weten?
Bekijk de AVG pagina in het werkboek.

Ruimte voor notities

Ga naar het
Stappenplan

4.1 Ken je netwerk

In Hoorn, Medemblik, Opmeer en de SED gemeenten heeft Ronald Vos (procesregisseur expertteam West-Friesland) als procesregisseur een oprechte drive om jongeren en ouders te willen helpen, het verschil te willen maken: 'Ik heb compassie met de jongeren en hun ouders en zoek en pak de ruimte en mijn eigen weg binnen de kaders waarin ik moet werken. Ik realiseer mij dat ik een passant ben, maar dat weerhoudt mij niet om er alles aan te doen om de problemen die gezinnen hebben samen met hen en alle betrokkenen op te lossen. Het is niet alleen maar een baan.'

Ken je netwerk

'In mijn rol als procesregisseur bij complexe zorgvragen van jongeren heb ik enorm voordeel van het feit dat ik jarenlange ervaring heb in de hulpverlening, onderwijs en bij de Jeugdbescherming. Het meer onpartijdig optreden is iets wat ik bijv. ook al deed bij de Jeugdbescherming. En omdat ik veel inhoudelijk kennis heb, schiet ik niet snel in de stress. Door van afstand het proces te volgen en op de juiste moment een interventie in te zetten en koers houden, komt er altijd een oplossing. Daarnaast heb ik in die jaren een enorm netwerk opgebouwd. Dit is van grote, zo niet onmisbare, waarde. Je moet goed weten welke mensen en organisaties iets voor je kunnen betekenen. Die contacten moet je ook warmhouden. In mijn hoofd zit eigenlijk een soort rolodex met namen en telefoonnummers. Bij het organiseren van een passend zorgaanbod nodig ik altijd personen uit waarvan ik denk dat zij kunnen bijdragen aan de oplossing. Dit maakt

dat ik soms werk met aanbieders waar gemeenten en ik maatwerk constructen opstellen, om goed aan te sluiten bij de zorgvraag van jeugdigen en ouders. Daarnaast investeer ik ook in de relaties tussen organisaties, dit maakt samenwerking in maatwerk mogelijk.'

'Volgens mijn zou ik mijn rol nog beter in kunnen vervullen als ik meer connecties of een betere toegang heb tot landelijke aanbieders. Om gebruik te maken van elkaars expertise en soms ook te sparren. Verder zou er een opleiding/training moeten komen voor gemeentelijke procesregisseurs. Het zou mooi zijn als OZJ dat netwerk kan ontsluiten en een faciliteerde rol heeft in een opleiding/of training.'

Inzet van de aanpak ter voorkoming van escalatie

In West-Friesland zijn we bezig om de AVE (aanpak ter voorkoming van escalatie) in het sociaal domein

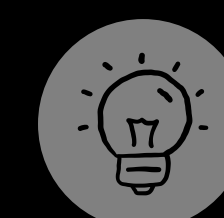
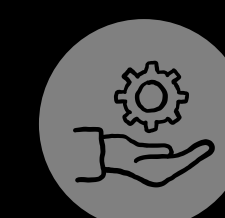
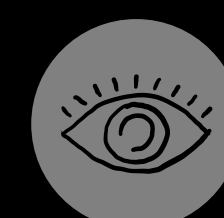
te implementeren. Dit helpt enorm om helderheid te krijgen in rollen en verantwoordelijkheden. We doen dat met leerateliers aan de hand van concrete casuïstiek. Alle rollen en verantwoordelijkheden zijn hierbij vertegenwoordigd. We zitten nog midden in dat proces, maar kan het iedereen aanraden.'

Belangrijk aandachtspunt

'Ik heb inmiddels ervaren dat het enorm helpend is om als procesregisseur meer onpartijdigheid te kunnen garanderen. Het oog hebben voor alle partijen en uitstralen dat je interesse hebt in hun (on)mogelijkheden is waardevol voor de samenwerking.'

Meer weten over de AVE?

- Lees er meer over op de [website van de VNG](#).
- Bekijk het [document](#) waarin de gemeente Leeuwarden de aanpak verder heeft uitgewerkt.

4.2 Gluren bij de buren

Procesregisseurs spelen een rol in verschillende velden, niet enkel de jeugdhulp. Bijvoorbeeld binnen de zorg- en veiligheidshuizen in Nederland. Ondanks het verschil in context is de invulling van de rol vaak hetzelfde. De zorg- en veiligheidshuizen hebben daarin al een heel proces gelopen en het één en ander geleerd. Lessen die voor de jeugdhulp ook waardevol kunnen zijn. Daarom gingen wij even gluren bij de buren: Michel van Drunen, procesregisseur Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost¹, vertelde ons meer over procesregie binnen zijn context.

‘Soms lukt het partijen niet (meer) om gezamenlijk tot een oplossing (of überhaupt in gezamenlijkheid bij elkaar te komen met het gewenste niveau) te komen bij een (zorg)vraag, of zijn er zo veel problemen dat niet duidelijk is wie bij het oplossen ervan betrokken moeten worden. Procesregie kan dan uitkomst bieden. In plaats van midden in het bos staan en een partij inschakelen om het bos te zien.

Onafhankelijkheid, of in ieder geval boven de partijen kunnen staan om een oplossing te realiseren, is een belangrijk uitgangspunt voor procesregie. De procesregisseurs van het Zorg- en Veiligheidshuis werken onafhankelijk van deze partijen. Deze onafhankelijkheid betekent:

- dat je niet één van de partners bent die de inhoudelijke oplossing kan bieden, er is ook geen wettelijk mandaat.
- dat je niet het belang dient van één (of meer) van de partijen.
- dat je andere vragen mag stellen, omdat je dat niet doet vanuit het bekritisieren van de acties/ verantwoordelijkheden maar vanuit het zoeken naar een oplossing en wat hiervoor nodig is.
- je de spil bent tussen partijen.

We merken wel dat de term procesregisseur door verschillende organisaties gebruikt wordt, terwijl dan niet noodzakelijkerwijs hetzelfde wordt bedoeld. Dit betekent dat we hier alert op moeten zijn en moeten (blijven) uitleggen wat we doen als procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis.

5 tips

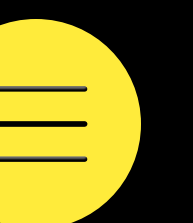
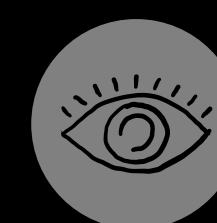
- Werk met z'n tweeën: een voorzitter en een verslaglegger. Zo kan je elkaar scherp houden.
- Ga niet te dicht op de uitvoering/inhoud zitten.
- Spreek af welke casussen je wilt blijven monitoren en waarom.
- Maak verbinding met alle betrokken personen.
- Zorg dat er voortdurend aandacht is voor de verschillende invalshoeken en achtergronden.

En wat is dat dan? Wij werken volgens een aantal stappen, namelijk:

- het beoordelen van de aanmelding;
- het compleet maken van de informatie die we hebben ontvangen;
- het voeren van een (casus)overleg : zorgen dat er een gezamenlijk plan van aanpak komt en dat de acties die daarbij horen verdeeld worden;
- het volgen van de uitvoering van het plan van aanpak, waarbij we pas loslaten op het moment dat wij niets meer toe te voegen hebben.

Het zou mooi zijn als we als procesregisseurs van elkaar kunnen leren. Dat kan in concrete casussen waar we samen betrokken zijn, maar ook door onze ervaringen te delen in leer- en evaluatiesessies.’

¹ Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost is een samenwerkingsverband tussen zestien gemeenten en een aantal (landelijk opererende) ketenpartners (zoals, politie, OM, reclassering, Veilig thuis).

4.3 Het belang van de brede blik

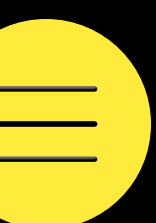
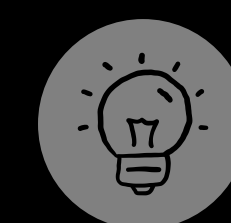
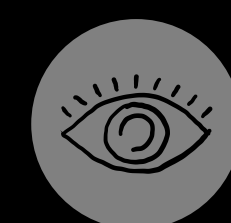
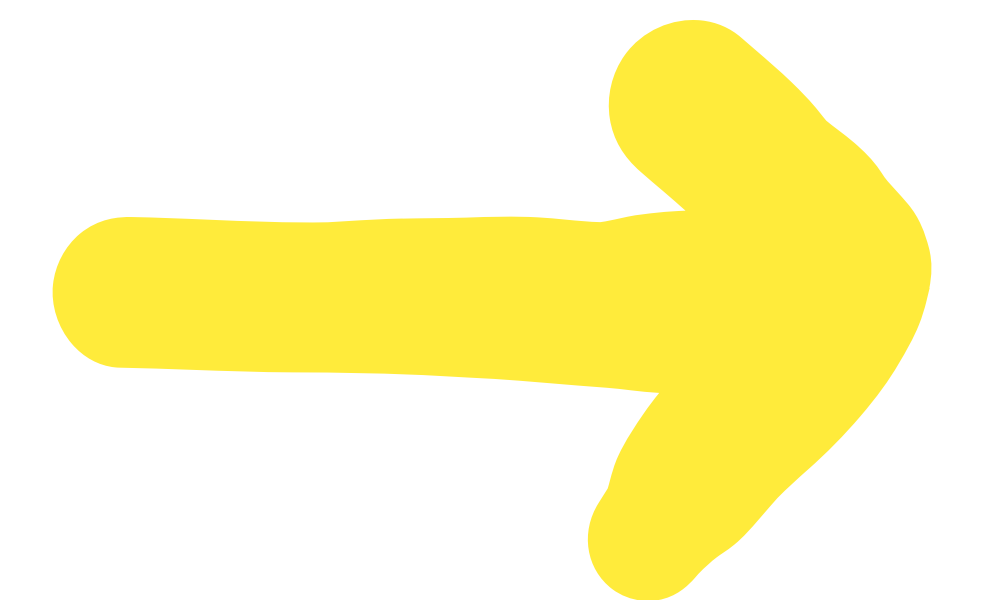
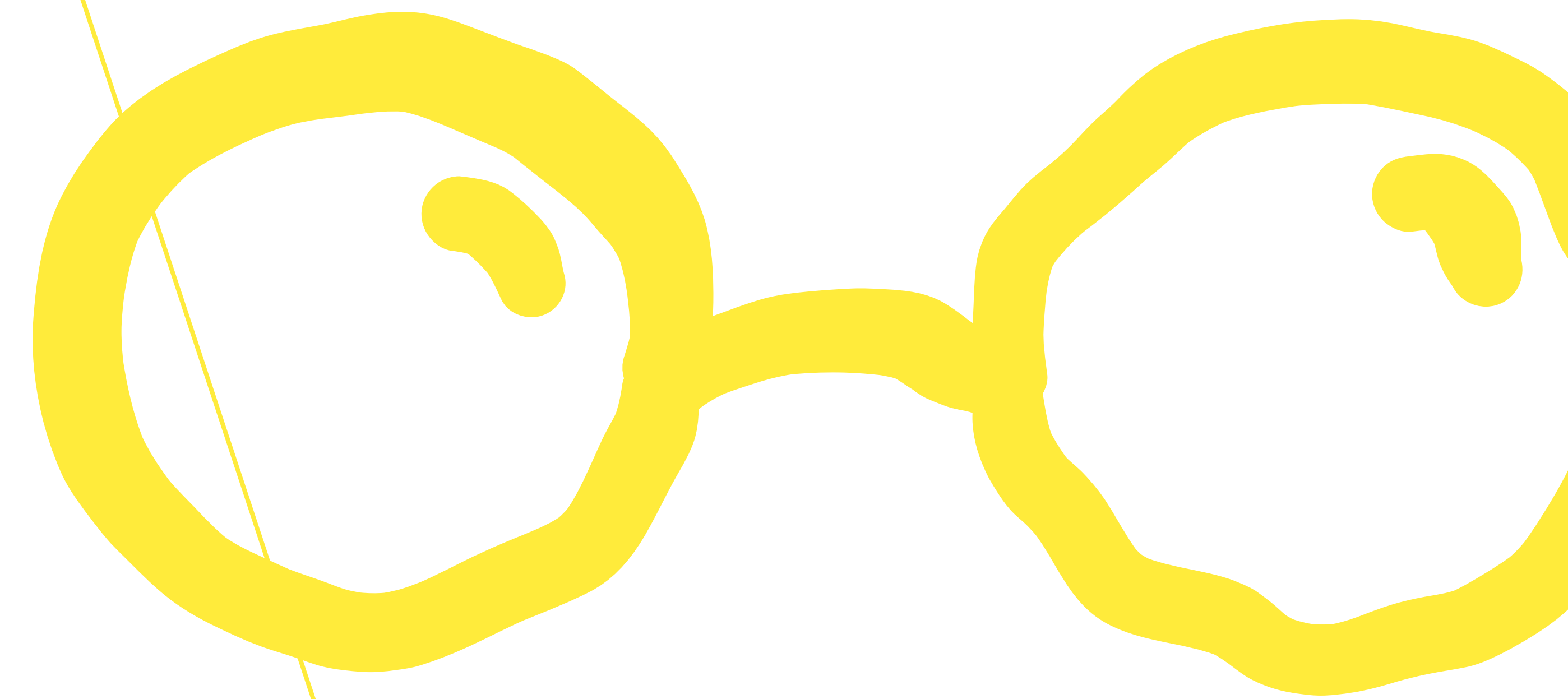
Sandra Klokman draait al heel wat jaren mee in de sector jeugd. Onder andere als projectleider maatwerk en triage voor de transformatie Utrecht West en als fellow bij Instituut voor Publieke Waarden (IPW). Met veel ervaring in procesregie en het organiseren van maatwerk waren wij benieuwd: wat zijn volgens haar belangrijke aandachtspunten voor een procesregisseur? We gingen erover in gesprek.

Kijk sociaal domein overstijgend wie mee kunnen denken en helpen

‘Einstein zei al: ‘We kunnen een probleem niet oplossen met de denkwijze die het heeft veroorzaakt.’ Dit geldt ook voor jeugd. Vaak los je de problemen binnen jeugdzorg niet op met extra jeugdhulp, je zult een andere bril op moeten zetten. Wanneer het gaat om kinderen, ouders en opvoeding kan je denken aan onderwijs, schulphulpverlening, volwassen GGZ, wonen, etc. Wanneer dit niet meegenomen wordt blijft het in vele gevallen een vraag die niet opgelost kan worden en wéér naar een andere tafel gaat. Deze kennis hoef je niet zelf te hebben, maar kun je als procesregisseur wel aan laten sluiten. Kijk daarom welke andere disciplines, in aanvulling op jeugd, aan moeten schuiven voor een overleg. En, zorg dat er financiële mensen om tafel zitten, die mee kunnen denken over waar welke financiering geregeld kan worden.’

Volg het perspectief van de jongere en/of het gezin

‘Wanneer je de juiste mensen betrokken hebt moet je vervolgens, in mijn overtuiging, echt aansluiten bij wat jongere en/of ouders zelf willen, door te vragen: ‘waar kunnen wij je mee helpen en waar wil je mee beginnen?’. Het is misschien een andere toon en een andere vraag dan je als procesregisseur nu gewend bent om te stellen. En het antwoord is waarschijnlijk ook niet altijd datgeen wat hulpverleners bedacht of gehoopt hadden, maar het gaat om de jongere en die moet leidend zijn. Als team moet je het er samen over eens worden dat je het perspectief leidend laat zijn, om van daaruit te kijken wie gaat wat doen. Daar moet je duidelijke afspraken over maken. Zodat je samen concrete stappen kan zetten op hier te komen. Hierin houd je elkaar vast en zorg je er samen voor dat iedereen doet wat er gedaan moet worden. Richting het

gezin speelt in dit geval de casusregisseur een belangrijke rol in het contact met het gezin en ervoor zorgen dat de stappen die zijn afgesproken ook nagekomen worden, dat die duidelijk zijn.'

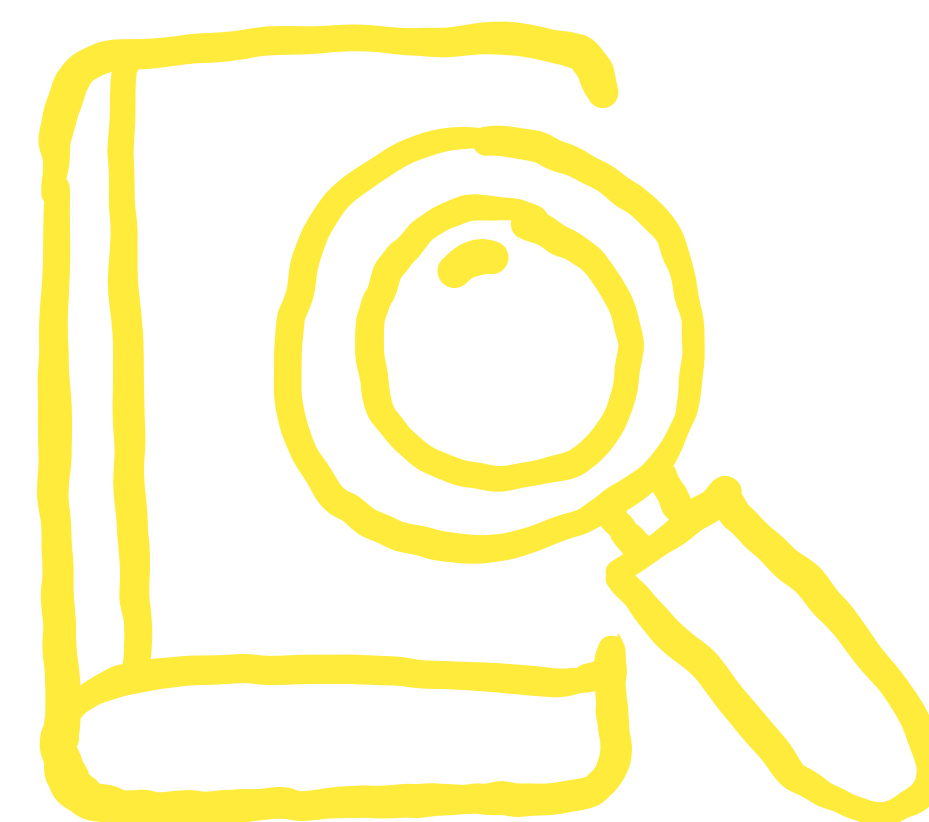
Wat kan er wél, vanuit wetten en verantwoordelijkheden

'Wat ik vaak zie en hoor is dat op het antwoord van de jongere op de perspectiefvraag wordt gereageerd met 'ja maar, dat kan niet'. Naast dat dit niet helpend is als reactie, is het ook vaak niet waar. Want heel veel kan wel. Wees daarom als procesregisseur juist gefocust op wat er wél kan, waar mogelijkheden liggen: bijvoorbeeld vanuit de woonwet, jeugdwet, participatiewet, maatschappelijke ondersteuning, etc. Maar ook naar de verantwoordelijkheden van de overheid, gemeente en zorginstellingen om voor de burgers te zorgen. Er zijn allemaal afspraken gemaakt en er zijn allemaal wetten. Als je een ingewikkelde casus hebt en je legt dat naast elkaar en kijkt naar het perspectief van de jongere en/of ouders, dan kan je daar kijken wat je leidend laat zijn en wat daarbinnen mogelijk is. Hier geldt wederom: je hoeft zelf deze kennis niet te hebben, maar kan wel de juiste mensen met deze kennis aan laten sluiten én als

procesregisseur mensen wijzen op hun plichten en verantwoordelijkheden. Durf samen te kijken naar wat er wel kan en legitimeer dit in een plan, bijvoorbeeld met behulp van de waardendriehoek of de doorbraakmethode.

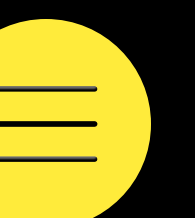
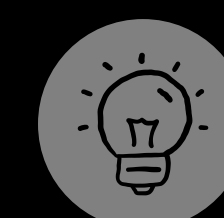
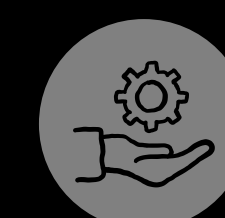
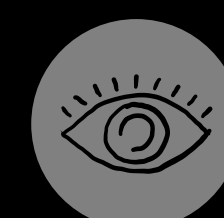
Samen leren

'Het klinkt zo simpel, partijen samenbrengen en het perspectief leidend laten zijn, maar dat is het niet omdat het vaak niet past binnen het systeem dat we hebben gebouwd. Je steekt als het ware een satéprikker dwars door alle leefdomeinen. En juist daarom is het is het goed om bij deze manier van werken altijd de leercomponent als procesregisseur scherp te houden: Hoe vaak ik dit type vraag binnen? Wat zegt dit over inkoop? Hoe wordt dit ervaren door inkoop, wijkteams en zorgaanbieders? Kunnen we hier iets in verbeteren? Wie moeten we hierin meenemen? Zodat je niet alleen binnen de uitvoering, maar ook op beleid en bestuurlijk niveau gaat leren en stap voor stap het systeem wel samen aanpast'

Meer weten over Sandra of IPW

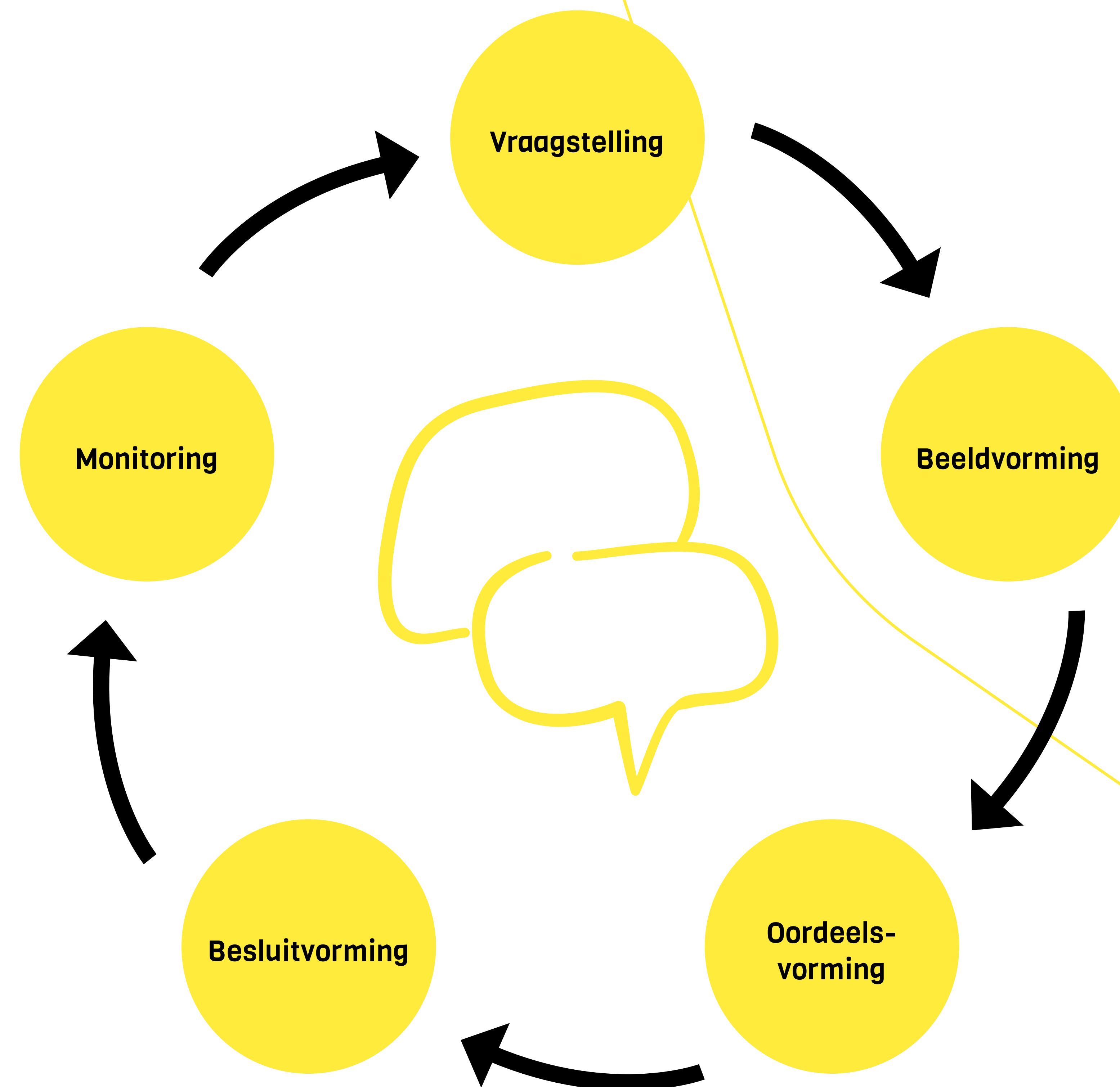
- Benieuwd naar Sandra haar visie op maatwerk en triage? Bekijk [deze video](#).
- Sandra werkt volgens de doorbraakmethode, lees meer hierover in [het grote doorbraakboek](#).

4.4 Een gestructureerd casusoverleg

Op het platform procesregie vind je informatie over de verschillende aspecten van procesregie, waar het voeren van een gestructureerd casusoverleg onderdeel van is. In zo'n overleg sluiten vaak professionals vanuit meerdere disciplines en/of organisaties aan. Dit maakt dat je niet alleen aandacht moet besteden aan de vraag en oplossingsrichtingen, maar ook aan wie er allemaal aan tafel zitten en welke informatie zij al hebben. In het stappenplan wordt aandacht besteed aan hoe je als procesregisseur informatie van tevoren verzamelt, de juiste partijen uitnodigt en welke onderdelen van belang zijn om te komen tot een plan van aanpak.

Aansluitend hierop worden op het platform procesregie aanvullende handvatten gegeven om dit casusoverleg gestructureerd te laten verlopen, volgens de V-BOB methodiek. Een methodiek die bestaat uit 5 stappen, je ziet ze in het figuur hiernaast. Door voor een duidelijke structuur zoals deze te kiezen waak je ervoor dat alle benodigde onderwerpen in de juiste volgorde worden besproken.

Bron: platform procesregie

5. Inspiratie

Video's

[Video gestructureerd casusoverleg](#)

[Video over de AVE aanpak](#)

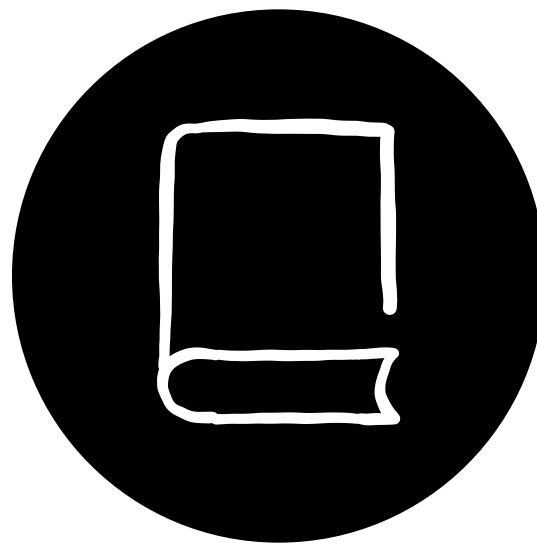
Websites

[Platform procesregie](#)

[AVE aanpak – meer informatie op de website van de VNG.](#)

[AVE aanpak - Uitwerking van aanpak door de gemeente Leeuwarden.](#)

[Rijksoverheid - Actorenanalyse](#)

Boeken die handvatten geven mbt procesoptimalisatie of samen werken volgens de bedoeling

[Verdraaide organisaties](#)

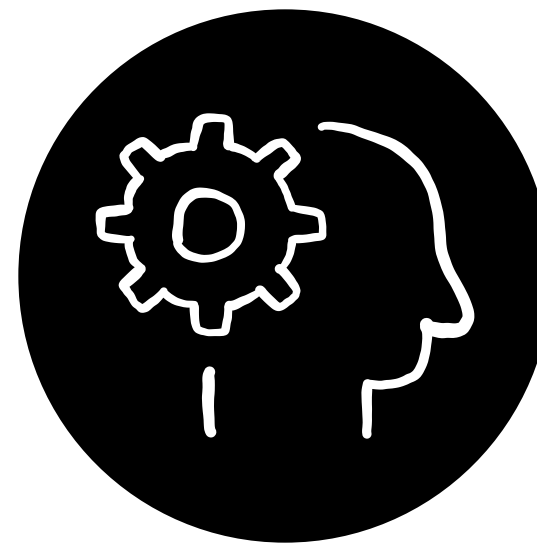
[Anders vasthouden](#)

[De weg van de minste weerstand](#)

[Procesregie als vak](#)

[Het doel](#)

[Lean thinking](#)

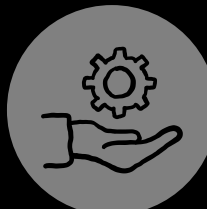
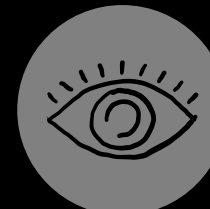
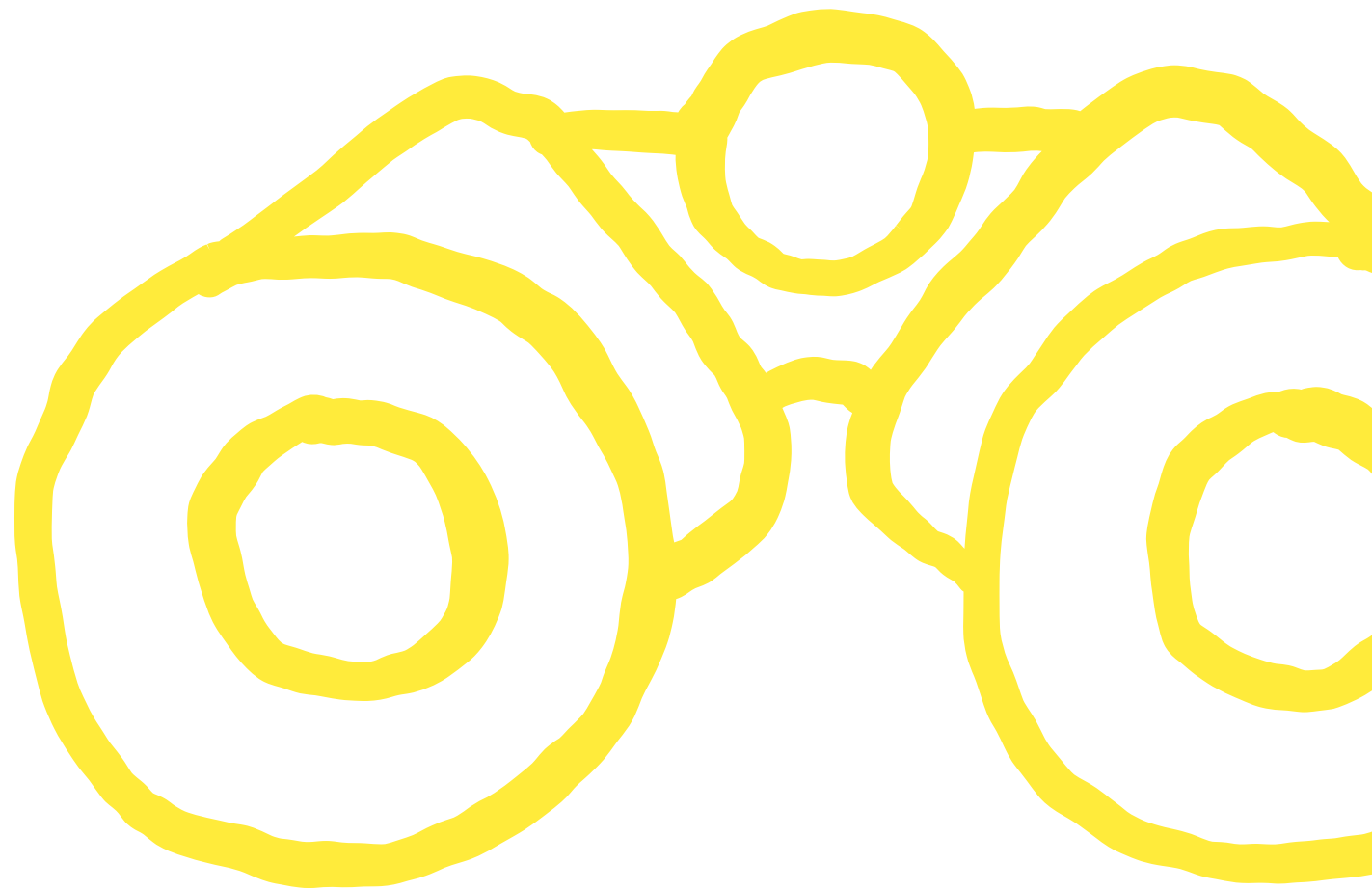
Trainingen procesregie

[Bendergroep: regiefunctie sociaal domein](#)

[SBO: Opleiding Sluitende aanpak personen met verward gedrag](#)

[RONT: Casus- en procesregie op het grensvlak van gemeente, zorg en veiligheid](#)

[School voor publieke waarden](#)

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

In de jeugdhulp speelt privacy en AVG-conform werken een belangrijke rol. Hierbij gaat het om de borging van privacy bij het verwerken van persoonsgegevens binnen de eigen organisatie en bij het uitwisselen hiervan met andere partijen. Bepaalde persoonsgegevens mogen verwerkt worden, wanneer je hier een grondslag voor hebt én wanneer je helder maakt wat je op welke manier en voor hoe lang verwerkt. Op de [website van de autoriteit persoonsgegevens](#) vind je alles over AVG en privacy, ze hebben ook een [speciale pagina voor de jeugdhulp](#). In dit werkboek geven wij specifiek informatie over een toestemmingsformulier en het in kaart brengen van de gegevensverwerking.

Maak inzichtelijk welke persoonsgegevens je verwerkt

Wanneer de verwerking van persoonsgegevens naar alle waarschijnlijkheid een hoog privacy risico opleveren, moet een Data Protection Impact Analyse (DPIA) worden uitgevoerd. Hierin breng je in kaart welke gegevens je verwerkt, welke privacy risico's dit met zich meebrengt en welke maatregelen je neemt om de risico's aan te pakken. Bepaal aan de hand van de vragen hiernaast of een DPIA nodig is.

Er zijn verschillende methodes om dit uit te voeren, zolang deze maar aan de basisvereisten voldoen zoals in de AVG beschreven staat. Lees op de [website van de autoriteit persoonsgegevens](#) meer over hoe je deze DPIA

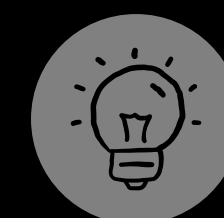
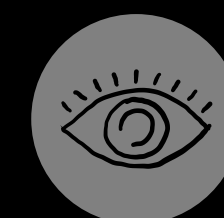
uit kan voeren. Het is aan te raden om hier een privacy officer vanuit je organisatie bij te betrekken. Daarnaast gelden er binnen de jeugdhulp enkele wetten vanuit de jeugdwet, lees in [hoofdstuk 7 van de jeugdwet](#) meer over gegevensverwerking, privacy en toestemming. Het kost tijd om dit op papier te zetten en te regelen, maar je wilt dit goed geregeld hebben om zo de persoonsgegevens van je cliënten te beschermen. Wanneer het geregeld is, kan je vervolgens ook met een gerust hart externe partijen vragen mee te denken in het beantwoorden van een zorgvraag. Maar ook bij het verzamelen van data in het kader van een monitoring is dit van groot belang.

Is een DPIA nodig?

Als twee van onderstaande vragen met 'ja' worden beantwoord, dan moet er een DPIA gedaan worden op het proces.

Is er sprake van:

- Scoretoekenning / profilering / voorspelling / bijzondere persoonsgegevens;
- geautomatiseerde besluitvorming;
- stelselmatige monitoring;
- gevoelige gegevens;
- op grote schaal verwerkte gegevens;
- matching of samenvoeging van datasets;
- kwetsbare betrokkenen;
- innovatieve toepassing van nieuwe technologische of organisatorische oplossing;
- blokkering van een recht, dienst of contract

Uitwisseling tussen partijen

Voor de verwerking en uitwisseling van gegevens tussen organisaties is toestemming nodig van de jongere en/of ouders, afhankelijk van de leeftijd van de jongere:

- ouders, als het kind jonger is dan 12 jaar;
- ouders en kind, als de jongere tussen 12 en 16 jaar is;
- de jongere, als het 16 jaar of ouder is. Het is essentieel ook dan met de ouders af te stemmen.

Monitoring

Vanuit de wens een lerend jeugdstelsel te zijn en blijven, helpt monitoring ons om te kunnen reflecteren, vooruit te kijken, en veranderingen in te zetten. Monitoring leert ons trends te zien en factoren in kaart te brengen die bijdragen aan het optimaal kunnen opgroeien van

kinderen en jongeren. Het verzamelen van gegevens in een monitoring vraagt om toestemming van betreffende kind/jongere/ouder(s). Deze toestemming kun je samenvakken in een toestemmingsverklaring waarin ook het uitwisselen van informatie terug komt. Bij een monitoring zal de uitvoering van een DPIA nodig zijn omdat er sowieso sprake is van stelselmatige monitoring van gevoelige gegevens.

Toestemmingsformulier

Het toestemmingsformulier hiernaast wordt gebruikt door het OZJ om onder andere toestemming te krijgen voor het invullen van gegevens in het monitoringbestand en het uitwisselen van gegevens met (betrokken) partijen. Je kunt het ter inspiratie gebruiken.

Toestemmingsverklaring

Hierbij geeft ondergetekende¹:

Naam:	Ouder/vertegenwoordiger	Jongere
Geboortedatum:		
Adres:		
Postcode & woonplaats:		

Toestemming aan het Ondersteuningsteam Zorg voor de Jeugd (OZJ), afdeling Oppakken en Leren van Complexe Casuïstiek, om informatie in te winnen c.q. te verstrekken aan (betrokken) partijen wanneer dit nodig is voor overleg en/of bemiddeling in complexe zorgvragen. Deze toestemming is geldig gedurende actieve betrokkenheid van het OZJ en heeft als doel te komen tot een passende oplossing voor ouder en kind/jongere. De door OZJ geregistreerde gegevens voor het oppakken van de casus worden 6 maanden na afsluiting van de casus verwijderd.

Daarnaast gaat u ermee akkoord dat uw gegevens, ook na actieve betrokkenheid van het OZJ, geanonimiseerd kunnen worden gebruikt voor kwalitatief onderzoek ten behoeve van de verdere ontwikkeling van de Jeugdzorg in Nederland. Dit gebeurt door medewerkers die contractueel verplicht zijn tot geheimhouding.

Plaats en datum

Handtekening Ouder/Vertegenwoordiger

Handtekening Jongere

¹ Voor de uitwisseling van gegevens is toestemming nodig van:

- ouders, als het kind jonger is dan 12 jaar;
- ouders en kind, als het kind tussen 12 en 16 jaar is;
- het kind, als het 16 jaar of ouder is. Het is essentieel ook dan met de ouders af te stemmen.

Tips

- Gebruik de [privacy app jeugd](#).
- Bekijk [deze video](#) over de nieuwe privacywet van A tot Z.
- Ga naar de [website van de autoriteit persoonsgegevens](#).
- Benieuwd hoeveel er online over mensen te vinden is? Bekijk [de video](#) van Dave.

